



# Pozdrav ze Křtin

1/1995

## Velikonoce 1995

Tváří v tvář dnešnímu vývoji světa však neustále roste počet lidí, kteří si kladou nejzákladnější otázky: Co je člověk? Jaký je smysl bolesti, zla, smrti, které přes všechn dosažený pokrok trvají? Čím může člověk přispět společnosti a co od ní může očekávat? Co přijde po tomto pozemském životě?

A církev věří, že Kristus, jenž pro všechny zemřel a vstal z mrtvých, dává člověku skrze svého Ducha světlo a sílu, aby mohl dostat svému nejvyššímu povolání, a věří, že lidem nebylo dáno pod nebem jiné jméno, v němž by došli spásy. Věřící také, že klíč, střed a cíl celých lidských dějin je v jejím Pánu a Učiteli.

Kromě toho církev tvrdí, že za všemi změnami je mnoho věcí, které se nemění a které mají svůj poslední základ v Kristu, jenž je stejný včera, dnes i na věky.  
(Z pastorační konstituce Radost a naděje)

Všem mariánským ctitelům a lidem dobré vůle vyprošuji pravou velikonoční radost a pokoj.

Pamatuji a zplna srdce žehnám

P. Tomáš Prnka



## Poutní kalendář – Křtiny 1995

### 1. jarní pout':

#### 27. května – sobota

mše sv. v 8 a v 10.30 (tradiční pout' Břest, Hulín, Žalkovice, Kyselovice a další)  
odpoledne k 5. h. přichází poutníci ze Šlapanic, Prace, Podolí, Třebíče,  
Moravského - Dokládal  
Připojí se poutníci z Benešova, Pivína, Boskovic, Hustopeč a další.  
V 18.30 koncelebrovaná mše sv. a po ní světelný průvod.

#### 28. května – neděle

mše sv. 6.15 – 7.30 – 9.00 – 10.30 (slouží generální sekretář Biskupské  
konference ČR P. Václav Slouk)  
13.30 rozloučení s poutníky  
(přicházejí poutníci: Dambořice, Jesenec, Kladky, Dzbel, Dobromilice, Ponikev,  
Hor. Štěpánov, Boršice u Buchlovic a další)

### Hlavní pout' – svátky svatodušní

#### 3. června – 1. mariánská sobota

mše sv. ráno v 8.00  
odpoledne 15.30 společný růženec  
16.00 mše sv. (slouží děkan th. fakulty v Olomouci ThDr. Ladislav  
Tichý)  
18.00 pontifikální mše sv., slouží biskup brněnský Mons. Vojtěch Cikrle,  
po mši sv. světelný průvod  
(poutníci: Adamov, Blansko, Šitbořice, Suchdol, Konice, Brodek  
u Konice, Kojetín a další)

#### 4. června – Hod Boží svatodušní

mše sv. 6.15 – 7.30 – 9.00  
10.30 pontifikální mše sv., slouží apoštolský nuncius arcibiskup Giovanni  
Coppa  
(poutníci: Otaslavice, Prostějov, Vrahovice, Vřesovice, Pačlavice,  
Boršice, Bošovice, Ondratice, Dobrochov, Strážovice, Rozstání a  
další)  
13.30 rozloučení s poutníky

#### 5. června – Pondělí svatodušní – mše sv. 7.30 a 17.00

#### 11. června – slavnost Nejsvětější Trojice

mše sv. 7.30 – 9.00 – v 10.30 orelská pout' župy dr. Jana Sedláka, připojí se  
poutníci z Uhřic, Pozořic a další, hraje slovácká krojovaná hudba Dambořanka

#### 18. června

7.30 slavnost 1. sv. přijímání a Božítělový průvod s hudbou – v 10.30 farní  
společenství z Brna Lesné

## **Hanácká pouť**

### **24. června – sobota**

mše sv. v 18.30, po ní světelný průvod  
(poutníci: Němčice n/H, Křenovice, Hruška, Vysočany a další)

### **25. června – neděle**

mše sv. 6.30 – 7.30 tradiční pouť z Vyškova, 9.00 a 10.30  
(poutníci: Ivanovice, Sloup, Švábenice, Orlovice, Drnovice, Luleč, Račice, Pístovice, Mor. Prusy, Tučapy, Ježkovice, Měrovice, Chvalkovice, Moravské Málkovice, Pavlovice a další)

### **2. července – neděle**

7.30 – 9.00 – v 10.30 poutníci z Lipovce a Kulířova, odpoledne ve 14.00  
v Březině–Proseči posvětime věžní kříž, vložíme do báně zápisy a dokumenty,  
kříž s bání umístíme na vrchol kaple.

### **9. července – v 9.00 poutníci z Tištína**

### **30. července – svatoanenská pouť**

mše sv. v 7.30 – 9.00 – 10.30 pontifikální mše sv., slouží Mons. Josef Hrdlička,  
světící biskup olomoucký. Hraje slovácká krojovaná hudba ze Žarošic.  
(Poutníci z Bílovic n/Svit., Obřan a další)

### **13. srpna – neděle – tradiční svěcení květin**

10.30 slouží prelát Ludvík Horký. Hraje slovácká krojovaná hudba z Nenkovic.  
(Během soboty a neděle výstava květin v ambitech)

### **26. srpna – sobota**

tradiční pouť ze Sulíkova, Kunštátu a okolí

### **3. září**

děkovná pouť k 350. výročí uchránění města Brna od Švédů  
v 10.30 slouží pontifikální mši sv. biskup brněnský Mons. Vojtěch Cikrle

### **17. září – neděle**

v 10.30 v Březině–Proseči svěcení kaple. Světitelem bude náš biskup brněnský  
Mons. Vojtěch Cikrle

Po celý měsíc září přicházejí poutníci: Bořitov, Boskovice, Březová, Budišov, Doubravice, Drnovice u Lysic, Jinošov, Koněšín, Knínice, Královopolské Vážany, Letovice, Lysice, Mohelno, Nosálovice, Olešnice, Ořechov, Rosice, Říčany, Velká Bíteš, Tíkovice, Velké Meziříčí, Vladislav, Zbraslav, Žarošice a řada dalších.

### **15. října – Dušičková pouť**

v 10.30 pontifikální mše sv. za † poutníky a dobrodince  
Slouží arcibiskup olomoucký a metropolita moravský Mons. Jan Graubner.

Nedělní mše sv. v poutním období (27. 5. až 15. 10.): 7.30 – 9.00 a 10.30

O sobotách 7.30, další dle dohody s poutníky.



*Zbořený horní ambit – část u kaple sv. Anny  
(letecký útok 25. 4. 1945)*

### **Zápis z farní kroniky**

Rok 1945. Rudá armáda postupuje ze Slovenska na Moravu a americká táhne do Čech od Plzně a Aše. V polovici dubna se přiblížila fronta k Brnu a do okolí Křtin, když první německé vozatajstvo zaplnilo Křtiny. Farář křtinský dříve všechny kalichy a bohoslužebné nádoby, kostelní prádlo i bohoslužebná roucha ukryl v tajné skrýši. Rovněž matriky a cenný kostelní i farní inventář byl ukryt. Za několik dnů po příjezdu německého vozatajstva přiblížila se válečná fronta těsně ke Křtinám. Trvala až do 9. května. Ve farním sklepě bylo ubytováno 170 lidí, mužové, ženy i děti. V sousedním zámeckém sklepě také asi 150 lidí. Křtiny, které čítají asi 600 obyvatel, měly během fronty 1 700 obyvatel. Mnozí utečenci z Brna a okolí chtěli přežít frontu ve Křtinách v domnění, že to zde bude jistější a zatím to bylo poměrně horší než v Brně.

25. dubna 1945 strašné bombardování Křtin trvajících od půl 11. hod. dopoledne do 6 hod. odpoledne. Vlna za vlnou ruská letadla vrhala bomby na ubikace německé. Při bombardování mnoho domů zničeno nebo poškozeno, farní stodola hned u fary bombou zapálena, celá shořela, fara poškozena. Kostel Panny Marie i kaple sv. Anny s ambitem veliké škody utrpěly, hrobka hrabat Bubna – Litic úplně demolována a rozvrácena. Všechna okna kostelní i kaple sv. Anny vytlučena a poškozena

Střecha kostelní na mnoha místech z velké části zničena a poškozena. Celková škoda na kostele i kapli sv. Anny s ambity činí 2 a půl milionu Kč.

Několik velkých bomb dopadlo na kopule, ale jako zázrakem buď nevybuchly nebo vybuchly stranou, takže klenbě neuškodily. Věru pravda je, že při té hrůze kostel nebyl zbořen. Panna Maria přece si svůj stánek uchránila. Od 25. dubna až do 9. května jsme byli ve farním sklepě. Ve farnosti přišlo v těch dnech o život 17 lidí.

S odklizením trosek bylo hned započato a rovněž s nutnými opravami. Na podzim okna zasklena a opravena.

1946. Byl rok pokračování oprav ambitu a kaple sv. Anny. Střecha kostela opravena, aby fresky netrpěly zamokáním. Škody válkou způsobené není možno v jednom nebo dvou letech dát do pořádku. Snažíme se, aby pokud možno brzy byla svatyně mariánská i kaple sv. Anny řádně opraveny. Ovšem to si vyžádá ještě hodně starostí i času.

(Zapsal tehdejší farář dp. František Marek)

V průběhu druhé světové války se rozšířila lidová předpověď:

Válka skončí u tří mariánských Sloupů. Zpočátku se toto proroctví nebralo vážně. Válka přece skončí někde na Ukrajině. Když se fronta blížila ke slovenským hranicím, považovali se za tři mariánské sloupy: sv. Hostýn, sv. Kopeček a Velehrad. Ale nakonec válka skončila u poutních míst: Křtiny, Sloup, Vranov.

Po leteckém náletu v r. 1945 pořídil zdejší varhaník Alois Zapletal (švagr pana faráře Fr. Marka) několik fotografických záběrů. Zachovalo se celkem 16 negativů, z nichž pan Vladimír Bláha z Blanska pořídil 16 velkých fotografií (24 x 30 cm). Budou po celý rok vystaveny v našem kostele.

Výstava bude zahájena na Hod Boží velikonoční 16. dubna 1995 ve 14.30 přímo v kostele.

Program vernisáže: Přednáška o událostech roku 1945, recitace, zpěv, housle, varhany.

Srdečně zveme!



### **Votivní obraz poutníků z Břestu z r. 1920**

#### **Více jak 200 let putování z hanáckého Břestu do Křtin**

Závěrem 18. století řádila na Hané těžká choroba – mor. Umírali staří, mladí i děti. Tak tomu bylo i ve farnosti Břest na Kroměřížsku, ke které patřily i sousední Skaštic a Žalkovice. Pan farář v kostele vyzýval všechny věřící, aby putovali k zázračné Panně Marii Křtinské. První pouť se konala v roce 1793. Před slavností Nanebevstoupení Páně. Putovalo se pěšky tam i zpět. Z každého domu šel jeden i dva a celou cestu v modlitbách prosili Pannu Marii za pomoc a ochranu. Šel s nimi i pan farář a ten prosil jménem farníků, aby je vyslyšela a zároveň slíbili, že budou rok co rok k ní putovati. A tak se to nepřetržitě dodržuje dodnes, bez ohledu na válečná léta či různé protináboženské nátlaky. Po zavedení železnice Přerov – Brno se jezdilo vlakem z Chropyně do Lulče, v současné době se jezdí vlakem z Břestu. Změnil se i termín, jezdí se v pátek po slavnosti Nanebevstoupení Páně a nocuje se v Račicích a druhý den ve Křtinách.

Od roku 1930 jezdí se i autobusy – v sobotu ráno pro ty, kteří nemohou putovat pěšky. V poslední době mnozí přijíždějí svými osobními auty. V průměru nás z Lulče putuje pěšky 90 až 100 poutníků a co je zvlášť potěšující: převládá školní mládež a mladí lidé. Při ofěře kolem oltáře je nás 350 až 400. Po celou dobu i po osamostatnění farností Skaštic a Žalkovice stále někdo z těchto farností putuje. Současný starší bratr Hiánek je ze Skaštic a jeho pomocník ze Žalkovic. Břestské procesí je první, které zahajuje poutní období ve Křtinách.

V letech 1888–1891 působil v Břestu dp. Obdržálek, velký hudebník a skladatel kostelních písní. Poznal, že mezi školními dětmi a mládeží je hodně s dobrým hudebním sluchem. Sám ze svých prostředků nakoupil hudební nástroje, učil je hrát a zpívat a měl velké přání vytvořit z nich kapelu, která by doprovázela břestské poutníky do Křtin. Bohužel, tato záslužná práce netrvala dlouho, protože v roce 1891 Bůh povolal pana faráře na věčnost.

Símě však, které rozséval padlo do úrodné půdy a zapustilo hluboké kořeny. Mladý Jan Kolařík pokračoval v započatém díle. V roce 1895, právě před 100 lety, se šlo i s muzikou. Proto až letos 27. května ve Křtinách na tuto počest zahrají naše mariánské písně, křížovou cestu a při koncertování v ambitech, bude to vzpomínka na celou dobu a zároveň obnovení slibu putovat i nadále.

Po 1. světové válce v roce 1920 oznámil tehdejší kanovník a pan farář, že akademický malíř P. Eduard Neumann namaloval votivní obraz, je na něm nápis: Farnost břestská své Královně Panně Marii Křtinské L. P. 1920. Nejdříve byl umístěn v křtinském kostele, nyní je v kapli sv. Anny. V roce 1959 jej opravil břestský učitel Gajdoš. Před obrazem se schází břestské poutní procesí před odjezdem autobusů k závěrečné pobožnosti, při které vzpomeneme na všechno, co se v Břestu od poslední pouti dalo. V Břestu mají kromě občanského, církevního roku ještě jeden a to od křtinské pouti k následující. Říká se: Bylo to před a bylo to po křtinské pouti.

Z uplynulých poutí je třeba se zmínit o pouti v roce 1945. V době, kdy jsme měli putovat končila 2. světová válka a tato neblaze zasáhla i Břest a okolí. Lidé se ukrývali ve sklepech, muži byli odvezeni do Skaštic. Všichni prosili Pannu Marii Křtinskou o pomoc a ona zase pomohla. Na poděkování byla uskutečněna pouť až na svátek sv. Petra a Pavla, které se zúčastnilo přes 500 občanů, věřících i nevěřících. Museli jsme jet až z Kojetína jen do Vyškova, železnice byla rozbitá.

Kolik za celou dobu více než 200 let bolestí zahojila, kolik slz usušila, kolik milostí rozdala a kolika duším Matička Křtinská vyprosila věčnou blaženost. Nechť i nadále pro všechny platí slova: Krásná Boží Máti, perlo křtinských stránek, ten, kdo srdce dá ti, dojde požehnání!

(Za poutníky z Břestu z dokladů pana Karla Hrabala zapsal František Netopil ze Žalkovic).

Ve farní kronice z roku 1920 čteme: Farář s kaplanem a Josefem Koutným uvítal procesť, jež přišlo od Bukoviny, doprovázené kaplanem Evženem Dlouhým. Od hlavního oltáře konal proslov k procesťv břestskému farář. Svěcení obrazu, jenž byl postaven na nosítkách před oltářem vykonal farář. Pak zapěl břestský čtyřhlasý smíšený sbor, krásný sbor s doprovodem dechových nástrojů. Pak zavěšen na své místo na straně epištolní u hlavního oltáře. Obraz votivní věnovalo procesťv břestské z vděčnosti za mocnou ochranu Matky Boží po dobu války. Vymaloval ho Eduard Neumann, akademický malíř, farář ve sv. Jiří v Čechách. Představuje procesťv břestské, v tamějším hanáckém kroji, před ním se vznáší křtinská Panna Maria, provázena zástupem andílků, v pozadí pak část obce břestské s kostelem. Je 3 m šířky, 2 m výšky.

Podávání novinových zásilek povoleno Oblastní správou pošt v Brně č. j. P/2 – 2395/94 ze dne 1. 7. 1994.

### **45 let knězem**

Na Hod Boží velikonoční uplyne 45 roků od chvíle, kdy jsme byli vysvěceni na kněze. Veliký dar! Kněžské svěcení 16. dubna 1950 bylo ojedinělé v historii naší brněnské diecéze. V biskupské kapli na Petrově bez účasti veřejnosti i rodičů, kteří o tom nevěděli, jsme přijali z rukou biskupa světitele svátost kněžství.

Každé výročí je příležitost k poděkování. Sloužit Bohu a lidem jako kněz je něco velikého, ale i odpovědného. Zamýšlím se, zpytuji: Co jsem mohl udělat a neudělal jsem, v čem jsem pochybil. Proto prosím: Pamatujte v modlitbě. Díky předem.

### **Mariánské soboty**

Pobožnost mariánských sobot je ve srovnání s našimi hlavními poutěmi skromná a neokázalá. Slavíme ji s čistým srdcem. (Vždy je příležitost k přijetí svátosti smíření.) A také se sepjatýma rukama, aby se naše srdce co nejvíce podobalo Neposkrvrněnému Srdci Panny Marie.

Přijďte a připojte se k našemu společenství. Je třeba modlitby, je třeba sepjatých rukou. Prosíme také naše nemocné a trpící, aby se v duchu spojili s námi.

Začínáme vždy v 15.30 rozjímavým růžencem, v 16.00 je mše sv. a po ní rozdávání požehnaných pokrmů. Devět prvních mariánských sobot si vykonáme od dubna do prosince včetně.

### **Kaple v Březině–Proseči**

Rádi bychom letos dokončili stavbu kaple. Dosavadní vydání: 2 600 000 Kč. Za všechny Vaše dary upřímně Pán Bůh zaplatí! Někteří najdete v tomto Pozdravu složenku. Mnozí z Vás již přispěli. Ale možná víte o někom, kdo by rád podpořil toto bohublé dílo.

V neděli 2. července 1995 odpoledne ve 14.00 v Březině–Proseči posvětime věžní kříž, vložíme do bání zápisy a dokumenty, kříž s bání pak umístíme na vrcholu kaple.

Dá-li Pán Bůh bude kaple posvěcena v neděli 17. září 1995 v 10.30. Světiteltem bude náš biskup brněnský Mons. Vojtěch Cikrle.

Vydává farní úřad Křtiny – PSČ 679 05